

CYKELFRÄMJANDET

# Vad vi vill göra 2022-23

VERKSAMHETSPLAN



CYKEL  
1934  
FRÄMJANDET



# Innehåll

|                                               |           |
|-----------------------------------------------|-----------|
| <b>VÅR VISION .....</b>                       | <b>5</b>  |
| <b>VÅR MISSION .....</b>                      | <b>7</b>  |
| <b>LOBBYING.....</b>                          | <b>11</b> |
| 1. Större satsning på cykel                   |           |
| 2. Dags för Snabba Cykelstråk                 |           |
| 3. Ökad cykling bland barn                    |           |
| 4. Cykeln på resan                            |           |
| 5. Mer kunskap om cykel på högre utbildningar |           |
| <b>PROJEKT .....</b>                          | <b>13</b> |
| Bikeable City                                 |           |
| S.I.C.T.A 1.0                                 |           |
| Cykelturer för alla                           |           |
| Cykling till och i naturen för alla åldrar    |           |
| Fjällvett för stigcyklister                   |           |
| Stigbyggande med hållbarhet                   |           |
| TRANSBALTIC SEA BICYCLE ROUTE                 |           |
| <b>VERKSAMHET .....</b>                       | <b>15</b> |
| Cykelvänligast                                |           |
| Cyklistvelometern                             |           |
| Kommunvelometern                              |           |
| Nationella cykelrådet                         |           |
| Persontransportrådet                          |           |
| Svenska cykelstäder                           |           |
| Frihet på cykel                               |           |
| Stigcykling för barn” och unga med npf        |           |
| Cykelturveckan                                |           |
| <b>FÖRENINGENS MÅL .....</b>                  | <b>17</b> |
| Vi behöver få fler kretsar/lokalföreningar    |           |
| Vi behöver bli fler                           |           |
| Vi behöver bli yngre                          |           |
| Idébok                                        |           |
| Tidningen Cykling                             |           |
| Facebook                                      |           |
| instagram                                     |           |
| Cykelspåret                                   |           |
| Cyklistvelometern                             |           |
| Kommunvelometern                              |           |

Foto på omslaget: Foto Jano Wdg / Mostphotos



Kornhamnstorget 1946. Fotograf: Lennart af Petersens. Stockholms stadsmuseum

# För ett bättre Cykelsverige, där fler cyklar mer året om.

Visionen består av två delar där ett bättre Cykelsverige handlar om att cyklister får en bättre infrastruktur som är en viktig förutsättning för att cyklandet ska kunna öka.

Den andra delen handlar om att vi gör insatser så att fler än idag väljer att cykla. Fler som cyklar kan resultera att fler vill bli medlemmar hos oss och engagera sig eller stötta oss i det viktiga arbetet som vi har framför oss.

Tittar vi på länder som Nederländerna och Danmark ser man vilken viktig roll som cykeln spelar och kommer att spela för att bidra till att våra miljömål ska kunna nås.

Då har vi inte pratat om den roll detta får på hur våra städer kan utvecklas där människan är den viktigaste utgångspunkten.

Men den kanske viktigaste effekten av ett ökat cyklande är den hälsoeffekt som ett dagligt cyklande innebär för individen och för samhället.





## VÅR MISSION

**10**  
**-**  
**20**  
**-**  
**30**

Vi drivs av en tydlig och kraftfull mission. Vi kallar den ”10 - 20 - 30”:

Vid resor under 10 km ska 20 % av svenskarna välja cykeln till 2030. För att detta ska bli möjligt krävs de bästa idéerna och målmedveten handling i form av ökade resurser, mer yta och bättre framkomlighet.

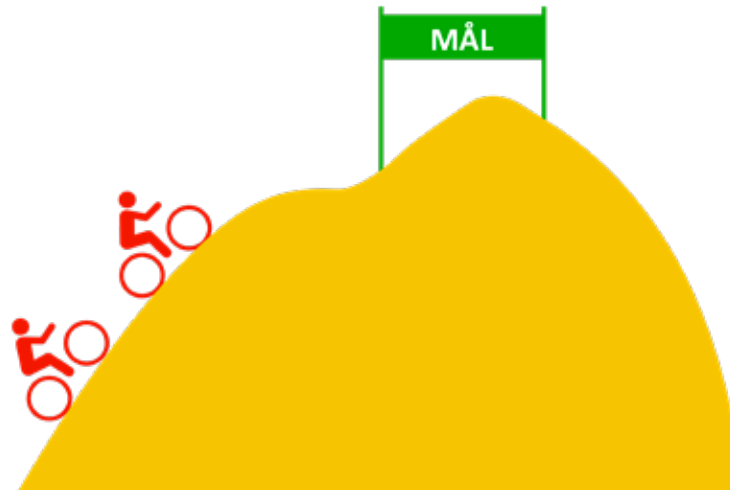
Vi tror att det kommer att medföra stora sociala, miljömässiga och ekonomiska nyttor för alla. Vårt samhälle måste förbereda sig för framtidens önskemål, utmaningar och villkor.

Ökad cykling ger inte bara miljövänlig och tillgänglig mobilitet, det skapar också förbättrad fysisk och psykisk folkhälsa, mer inkluderande områden att bo, arbeta och vistas i och bidrar till en mer hållbar ekonomi. Cykling är mer än bara transport. Det är transformation. I allt vi gör, frågar vi oss: ”Vart kan cykeln leda oss?”









Verksamhetsplanen är indelad i fyra delar för att vi ska nå vår vision, mission och mål

### **1. LOBBYING**

Här beskrivs inom vilka områden som vi ska bedriva lobby för att påverka rikspolitiker och centrala myndigheter i frågor som vi tycker är viktiga.

### **2. PROJEKT**

Är satsningar som vi har fått pengar till eller väntar på som är kopplade till en specifik fråga och har ett start och slut.

### **3. VERKSAMHET**

Är projekt som har utvecklats till att bli en del av vår årliga verksamhet som kansliet är uppbyggt efter.

### **4. FÖRENINGENS MÅL**

Är åtgärder för att vi primärt ska bli fler medlemmar som ger oss en starkare röst i cykelfrågor. Med det handlar också om att marknadsföra och informera via vår tidning, nyhetsbrev, sociala kanaler mm.

De två sista punkterna vänder sig till våra kretsar, medlemmar och alla andra som använder cykeln för sina resor eller på sin fritid i skog och natur.



Cykeln på tåget öppnar upp den svenska fjällvärlden för cyklister. Foto: Sven Persson



# Lobbying

Cykelfrämjandet har de senaste åren blivit en naturlig part när cykelfrågor diskuteras på riksnivå och i massmedia. Genom de kontakter som vi har både inom och utanför Sverige får vi en starkare röst för att nå vår vision.



Per Hasselberg  
Ordförande

Cykelfrämjandet har genom åren påverkat politiker och myndigheter som har gett cykeln en högre status. Detta är några av våra segrar.

**2021** fick Transportstyrelsen i uppdrag av regeringen att se över några trafikregler för att få en ökad och säkrare cykling. De som ska ses över finns även på vår lista som vi har lämnat till Transportstyrelsen.

**2021** gav riksdagen regeringen i uppdrag att se över väglagen för att göra det enklare för Trafikverket att kunna bygga cykelvägar.

**2018** blev det möjligt för cyklisterna i hela landet att tycka till om hur det är att cykla i den stad man bor i. Resultatet blev en nöjdhetsundersökning som kallas för Cyklistvelometern.

**2017** införde regeringen en premie på 25 % eller maximalt 10.000:- för att köpa en elcykel. Resultatet blev en kraftigt ökad försäljning men bidraget fanns bara under ett år.

## POLITISK PÅVERKAN

Cykelfrämjandet arbetar för att politiker på lokal, regional och nationell nivå ska jobba för ökad cykling. Vi kommer att fokusera vår lobbyverksamhet på följande;

### 1. STÖRRE SATSNING PÅ CYKEL

Regeringen ger stöd till kommunerna genom stadsmiljöavtal men kommunerna måste medfinansiera detta med lika mycket vilket kan vara svårt.

Under våren 2022 kommer regeringen fatta beslut om den infrastrukturplan som ska gälla fram till 2037 där det finns planer på en "cykel-pott" och nationella mål för cykel.

*Vi jobbar för att påverka att politiker ska prioritera och avsätta resurser för en bättre cykelinfrastruktur oavsett väghållare.*

### 2. DAGS FÖR SNABBA CYKELSTRÅK

Transportstyrelsen har nu i uppdrag att ta fram förslag på ändrade trafikregler för en ökad cykeltrafik. Vi har tidigare lyft fram värdet av att det införs ett nytt vägmärke för en typ av cykelväg som den Nationella cykelstrategin pekade ut redan 2017 – **Snabba Cykelstråk**.

Men det viktiga är att regeringen gör som då "Cykelöverfart" infördes, att koppla krav på hur Snabba cykelstråk ska utformas.

Snabba cykelstråk kan få en stor effekt för ett ökat cyklande varför statens bidragsandel genom Stadsmiljöavtalet behöver ökas för att uppmuntra kommunerna till att bygga upp en cykelinfrastruktur värd namnet.

*Vi kommer att bevaka och lobba för detta utifrån Transportstyrelsens förslag.*

### 3. ÖKAD CYKLING BLAND BARN

I dag blir var fjärde elev körd till skolan med bil, bara drygt hälften av grundskoleeleverna cyklar eller går. Detta trots att omkring sex av tio elever på låg- och mellanstadiet har två kilometer eller kortare väg till skolan.

Detta har allvarliga folkhälsokonsekvenser och dagens unga riskerar att bli den första generationen i modern tid som får en kortare medellivslängd och sämre livskvalitet än sina föräldrar därför att man rör på sig för lite.

*Vi vill att säker cykling, precis som simning, ska ingå i läroplanen för skolämnet idrott och hälsa. Bashastigheten i tätorter behöver sänkas till 30 km/h och att väghållare utgår från barns förutsättningar när nya cykelvägar byggs och befintliga sköts om.*

### 4. CYKELN PÅ RESAN

Att kombinera cykel med turism ökar i Europa och i Sverige. Förutsättning är då att fler buss- och tågoperatörer gör det möjligt att kunna ta med cykeln.

EU har beslutat om regler som börjar tillämpas senast 2025 där nya och renoverade tåg ska ha minst fyra cykelplatser. Resenärer får större möjligheter att få ersättning om inte det finns plats att ta med cykeln.

*Vi vill att regeringen ger de regionala kollektivmyndigheterna uppgift att sammanställa var och vilka förutsättningar som gäller för att kunna ta cykeln med på tåg, båt och bussar i landet. De behöver också få i uppdrag att ange hur de nya reglerna kan verkställas.*

### 5. MER KUNSKAP OM CYKEL PÅ HÖGRE UTBILDNINGAR

Inom utbildningar till exempel husarkitekt, landskapsarkitekt, samhällsplanerare, kulturgeograf m.m. finns det idag lång kunskap om hur våra städer har byggts upp där bilen har varit normen. Cykeln kommer att få en mycket större roll för att skapa hållbara städer. För detta behöver cykeln ses som ett eget trafikslag och behandlas som detta i högre utbildningar.

*Vi vill påverka och bidra till att fler högskole- och universitetsutbildningar utvecklar en större kunskap om cykling för framtidens städer.*







# Projekt

Många av de verksamheter som vi har idag och som har bidragit till organisationens och kansliets storlek startade som ett projekt. Det mest framgångsrika är när vi utser "Årets cykelfrämjarkommun" som ett resultat av Kommunvelometern. Fler projekt utgör en viktig del för att vi ska kunna utvecklas vidare.



Isabella Thöger

## BIKEABLE CITY

Sveriges befolkning rör på sig allt mindre, med ökad risk för fysisk och mental ohälsa. Den potential som finns i att cykla och gå till skola, arbete och ärenden behöver utnyttjas mer än vad som sker idag.

Projektet är en modell för stadsområde-sutveckling för aktiv transport och vardagsmotion. Projektet leds av Trivector och finansieras av Vinnova.

## S.I.C.T.A 1.0

Sustainable Innovation for Children Transporting Actively är ett projekt för att forska kring åtgärder för att öka barns cyklande. Det leds av forskare på Luleå Tekniska Universitet och finansieras av Vinnova. Vi deltar som en part och arbetar med att sprida resultat och erfarenheter från projektet.

## CYKELTURER FÖR ALLA: DIGITALISERING AV CYKELFRÄMJANDETS CYKELTURER

Syftet med projektet är att öka tillgängligheten till naturupplevelser på cykel med ett fokus på inkluderande rutter av olika längder, underlag och svårighetsgrad som passar olika typer av cyklister, båda nya och vana, av olika åldrar.

Genom projektet kommer vi ta fram ett digitalt turbibliotek för cykling till och i naturen som är kvalitetssäkrad enligt allemansrätten samt principer för hållbara leder och som tar hänsyn till tillgänglighet för olika målgrupper. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

## CYKLING TILL OCH I NATUREN FÖR ALLA ÅLDRAR

Syftar till att öka tillgängligheten till trygg och säker infrastruktur för cykling till och

i naturen för cyklister av alla åldrar. Detta kommer göras genom att skapa ett nätverk som kan agera som en plattform för ökad dialog och samordning mellan berörda aktörer inom turism- och rekreationscyklingsfältet. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

## FJÄLLVETT FÖR STIGCYKLISTER

Handlar om att uppmärksamma cyklister på hur de kan förbereda sig inför fjällbesöket för att försäkra att cykling i fjällen görs på ett tryggt och hållbart sätt, både för individen och fjällmiljön.

Med stöd av aktörer i fjällvärlden ska vi tillsammans utveckla kommunikationsmaterial inriktad till denna målgrupp för att bidra till säkrare och trevligare fjällupplevelser för alla. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

## STIGBYGGANDE MED HÅLLBARHET

För att fler ska kunna njuta av Sveriges natur krävs bättre leder och annan infrastruktur till friluftsliv. Stigar och leder som används inom friluftslivet i Sverige är idag ofta blöta, branta, mörka och således icke hållbara.

Vi kommer att utbilda stigbyggare i de beprövade strategier och tekniker som gör leder hållbara för många besökare över många år. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

## TRANSBALTIC SEA BICYCLE ROUTE

Trans Baltic Sea Bicycle Route är ett samarbetsprojekt för att utveckla en cykelturistled mellan Stockholm och St. Petersburg, tvärs över Östersjön. Projektet finansieras av Svenska Institutet.

2022 kan bli cykelns år. Under pandemin som nu börjar släppa greppet om vår vardag såg många kommuner att cyklandet ökade. Kommer de som upptäckte fördelarna att fortsätta cykla?

Vad gör kommuner för att kunna ta emot ännu fler som vill börja cykla?

De nya regler som har kommit ställer större krav på hur trafikmiljöer för bl.a. cykel ska utformas.

Det arbetas med mål för cyklandet och en översyn av trafikregler för cykel.

Regeringen har skrivit om en "cykelpott". Hur stora satsningar blir det i den Nationella transportplanen för cykel?

Hur mycket kan kommunerna få av denna?

Det har kommit förslag på ett avståndsbaserad reseavdrag. Där kan den som cyklar till arbetet där avståndet är längre än 1,5 eller 3 mil få göra avdrag.

Om ett år vet vi om 2022 blev året då cykeln slog igenom på allvar i Sverige. Det som redan har skett i andra länder.



# SVERIGES CYKELRIKS

*Ska skatteregler underlätta  
cykelpendling?*





# Verksamhet

Projekt som övergår i återkommande årliga aktiviteter kallas för verksamheter där syftet är att vidmakthålla och utveckla dessa. Dessa är vår kärnverksamhet som kansliet är uppbyggt efter.

## CYKELVÄNLIGAST

För att uppmuntra och stötta arbetsplatser att underlätta för sina medarbetare att cykla till och från jobbet startade Stockholms stad och Cykelfrämjandet under 2019 projektet Cykelvänligast i Stockholm. Under 2022 kommer Cykelfrämjandet tillsammans med Svenska Cykelstäder och i partnerskap med kommuner och regioner runtom i Sverige lansera Cykelvänligast på nationell nivå.

## CYKLISTVELOMETERN

Är en nationell nöjdhetsundersökning där alla cyklare i Sverige har möjlighet att tycka till om cykelförutsättningarna där de bor. Resultatet kan användas för att komplettera den bild som Kommunvelometern ger kring kommunernas arbete. Cyklistvelometern planeras genomföras vartannat år. Undersökningen som görs 2022 har fått projektstöd från Trafikverkets stöd till ideella.

## KOMMUNVELOMETERN

Är en nationell granskning och jämförelse av kommuners arbete med cykelfrågor som genomförs årligen. Syftet är att kunna jämföra nuläget i en kommun gentemot andra kommuner, se förändringar över tid samt belysa områden där det finns förbättringspotential.

## NATIONELLA CYKELRÅDET

Nationella cykelrådet är ett samverkansforum för ökad och säker cykling med 13 medlemsorganisationer, där Trafikverket står för ordförandeskapet och där Cykelfrämjandet ingår.

## PERSONTRANSPORTRÅDET

Trafikverkets Nationella persontransportråd är ett forum för dialog med samverkanspartners och kunder för att diskutera gemensamma frågor och tillståndet i transportsystemet med fokus på personresor med kollektivtra-

fik, samhällsbetalda resor, gång, cykel och bil och där Cykelfrämjandet ingår.

## SVENSKA CYKELSTÄDER

Svenska Cykelstäder är en förening som idag utgörs av ett 40-tal kommuner, regioner och organisationer som målmedvetet arbetar för ökad och säkrare cykling.

Deras mål är att 50 % av alla resor som är kortare än 5 km ska ske med cykel. Cykelfrämjandet sköter föreningens dagliga verksamhet.

## FRIHET PÅ CYKEL

Vi tycker att det är en självklarhet att alla – stora som små – ska få chansen att lära sig cykla. Under vår verksamhet Frihet på cykel anordnar vi cykelkurser för nybörjare runt om i landet

## STIGCYKLING FÖR BARN OCH UNGA MED NPF

Projektet ska få barn med NPF att mer regelbundet vara ute och stigcykla för att må bättre och bättre kunna klara av skolarbetet. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

## CYKELTURVECKAN

Cykelturveckan (CTV) är Cykelfrämjandets klimatsmarta sommarevenemang som har genomförts under många år med undantag av sommaren 2020 och 2021. Den lockar till sig hundratals cykelsugna deltagare varje gång.

CTV kommer att gå av stapeln 3–8 juli 2022 i Ulricehamn.





# Föreningens mål

Vi ska fortsätta att aktivt delta i samhällsdebatten genom att medverka vid konferenser, debatter, skriva insändare, lämna yttranden mm. Vi vill vara en aktiv organisation som lyfter fram de möjligheter som cykeln innebär för individen och samhället.

## FLER KRETSAR/LOKALFÖRENINGAR

Vi har 20 aktiva kretsar runt om i landet från norr till söder men det finns kretsar som har somnat in och områden som är vita fläckar. Kretsar eller lokalföreningar är grunden för att vi lokalt ska kunna få fler medlemmar.

- ☐ **Starta 1–2 nya kretsar/loklföreningar per år.**

## VI BEHÖVER BLI FLER

Vi har för närvarande drygt 5000 medlemmar. Medlemsantalet har inte haft samma ökning som cyklandet i Sverige har haft. Medlemmarna utgör den ekonomiska grunden för vår verksamhet därför behöver vi bli fler.

- ☐ **Fördubbla antalet medlemmar till 10.000 år 2025.**

## VI BEHÖVER BLI YNGRE

Vi behöver få en förnygring av våra medlemmar och lokalföreningarnas styrelser.

- ☐ **Rekrytera två studerande till både riks- och alla lokalföreningars styrelser.**

## IDÉBOK

En del lokalföreningar är mer verksamma än andra. För att få fler aktiviteter behöver vi sprida vad vi gör.

- ☐ **Ta fram en digital Idébok över de aktiviteter som bedrivs av våra kretsar.**

## TIDNINGEN CYKLING

Tidningen kommer ut med 4 nummer per år och är en viktig kanal för att nå ut till våra medlemmar.

- ☐ **Sälja fler annonser för att säkra tidningens finansiering.**

## FACEBOOK

Cykelfrämjandets sida på Facebook har i dagsläget ca 10.000 följare och 10.000 personer som "gillar" sidan.

- ☐ **Fördubbla antalet följare och gillare till 20.000 år 2025.**

## INSTAGRAM

Cykelfrämjandets konto på Instagram har i dagsläget cirka 1000 följare.

- ☐ **Cykelfrämjandet har 10.000 följare år 2025.**

## CYKELSPÅRET

Cykelspåret är en populär cykelled längs Sveriges ostkust som sträcker sig över 250 mil, mellan Ystad och Haparanda.

- ☐ **Påverka så att den finns på alla digitala karttjänster som visar cykelvägar.**

## CYKLISTVELOMETERN

Är en webbaserad enkät som genomförs vartannat år där cyklister kan sätta betyg på sin egen kommun. 2020 var det 17977 cyklister som tyckte till och resultatet kunde sammanställas för 83 kommuner.

- ☐ **Öka antalet till 20000 personer och 100 kommuner till 2022.**

## KOMMUNVELOMETERN

Kommunvelometern har utvecklats till ett sätt för kommuner att "tävla" om att bli bäst på cykel i landet. Under årens lopp har fler än 100 kommuner varit med. 2021 deltog 57 kommuner.

- ☐ **Öka antalet till minst 60 deltagande kommuner 2022.**





## Om Cykelfrämjandet

Cykelfrämjandets mål är tillvarata alla cyklisters intressen så att fler kan och vill cykla mer och oftare. Vi jobbar för en bättre, säkrare och mer attraktiv cykelmiljö. Våra medlemmar är organiserade i ortskretsar, från norr till söder, och står för en viktig del av engagemanget. Föreningen har ett kansli i Stockholm och volontärer som engagerar sig över hela landet. Vi genomför den årliga granskningen *Kommunvelometern* av kommunernas arbete för cykling och *Cyklistvelometern* – en undersökning av cyklisters nöjdhet med cykling i sin kommun.

Cykelfrämjandets mål har sedan starten varit att samla alla sorters cyklister. Det är fortfarande vår ledstjärna och vårt motto. Välkommen även du att engagera dig i vår verksamhet.

